

dosarul nr. 2r-759/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (Jud: V. Nichitenco)

Instanța de apel: Curtea de apel Chișinău (Jud: M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Serghei Mocanu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Mocanu
împotriva Auricăi Rîșcan, cu privire la repararea prejudiciului material și
cererea reconvențională depusă de Aurica Rîșcan, intervenient principal
Galina Cernat împotriva lui Serghei Mocanu, Eduard Lupușor, intervenient
accesoriu Întreprinderea Individuală „Cristina Lupușor”, cu privire la declararea
nulității contractului de cesiune și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a restituit cererea de apel depusă de către Serghei Mocanu,

c o n s t a t ă :

La 22 iunie 2016, Serghei Mocanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Auricăi Rîșcan, cu privire la repararea prejudiciului material.

Serghei Mocanu a solicitat încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a
prejudiciului material în sumă de 111423,01 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 21 noiembrie 2016, Aurica Rîșcan a depus cerere reconvențională
împotriva lui Serghei Mocanu, ÎI „Cristina Lupușor”, intervenienți accesorii Eduard
Lupușor și Vladimir Vignan, solicitând declararea nulității contractului de cesiune
din 04 martie 2014, încheiat între ÎI „Cristina Lupușor” și Serghei Mocanu, rezultat
din contractul de cesiune din 11 octombrie 2010, încheiat între ÎI „Cristina Lupușor”
și Aurica Rîșcan, respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Serghei
Mocanu și încasarea cheltuielilor de judecate.

În cadrul examinării cauzei, la 05 septembrie 2017, Aurica Rîșcan a înaintat
cerere de concretizare a cererii reconvenționale, prin care a solicitat suplimentar
încasarea din contul lui Eduard Lupușor în beneficiul său și al Galinei Cernat a sumei
de 2000 euro, a taxei de stat în sumă de 4200 lei, a cheltuielilor pentru autentificarea
actelor notariale în sumă de 1304 lei, a cheltuielilor pentru citarea publică în sumă
de 270 lei, a cheltuielilor pentru transport în sumă de 153,60 lei și a cheltuielilor
pentru asistența juridică în sumă de 3500 lei.

Prin hotărârea din 24 aprilie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, acțiunea înaintată de Serghei Mocanu a fost respinsă, ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională depusă de Aurica Rîșcan s-a admis parțial.

S-a declarat nulitatea absolută a contractului de cesiune din 04 martie 2014, încheiat între ÎI „Cristina Lupușor” și Serghei Mocanu.

S-a dispus încasarea din contul lui Serghei Mocanu în beneficiul Auricăi Rîșcan a costurilor și cheltuielilor în sumă de 3796, 80 lei, a taxei de stat în sumă de 100 lei, a cheltuielilor pentru serviciile notariale în sumă de 120 lei, a cheltuielilor pentru transport în sumă de 76,80 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3500 lei. În rest, acțiunea reconvențională s-a respins, ca neîntemeiată.

La 20 mai 2019, Serghei Mocanu, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 24 aprilie 2019 a primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă, iar cererea reconvențională înaintată de Aurica Rîșcan să fie respinsă.

Prin încheierea din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Serghei Mocanu. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării bonului de plată a taxei de stat în sumă de 279,65 lei, fiindu-i acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Serghei Mocanu, din motivul că apelantul nu a prezentat în termenul acordat, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 279,65 lei.

La 25 noiembrie 2019, Serghei Mocanu a declarat recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, Serghei Mocanu a invocat că nu a recepționat încheierea din 10 septembrie 2019, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și a fost în imposibilitate să lichideze neajunsurile în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin scrisoarea nr. 12235 din 20 noiembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces încheierea din 08 noiembrie 2019 (f.d. 229), însă confirmarea recepționării actului contestat nu este la materialele cauzei.

Astfel, instanța de recurs consideră că cererea dedusă judecătii a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 22 iunie 2016, Serghei Mocanu a depus cerere de chemare în judecată Serghei Mocanu împotriva Auricăi Rîșcan, cu privire la repararea prejudiciului material.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 24 aprilie 2019 a respins acțiunea înaintată de Serghei Mocanu și a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Aurica Rîșcan (f.d. 201, 206-211).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 mai 2019, Serghei Mocanu, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 24 aprilie 2019 a primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admis, iar cererea reconvențională înaintată de Aurica Rîșcan să fie respinsă (f.d. 203, 216-218).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Serghei Mocanu. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării bonului de plată a taxei de stat în sumă de 279,65 lei, fiindu-i acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d.219-221).

Potrivit scrisorii de însoțire se confirmă faptul că atât prin intermediul oficiului poștal, cât și prin poșta electronică, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului, copia încheierii din 10 septembrie 2019 (f.d. 222-224), însă date despre recepționarea încheierii nu sunt.

Ulterior, prin încheierea din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Serghei Mocanu, din motivul că apelantul nu a prezentat în termenul acordat, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 279,65 lei (f.d. 225-228).

Sub acest aspect, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs menționează că recurentul a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile și urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

În corespundere cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Astfel, Colegiul judiciar menționează că, la 22 octombrie 2019, ora 15:45, Curtea de Apel Chișinău a expediat la adresa electronică serghei.mocanu.76@mail.ru, indicată de recurent atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel, copia încheierii din 10 septembrie 2019. Prin urmare, luând în considerare că recurentul a indicat adresa electronică și legiuitor prevede comunicarea actelor de procedură electronic, recurentul urma să depună suficientă diligență pentru a-și verifica poșta electronică.

Mai mult, completul de judecată constată că, la 17 septembrie 2019, încheierea a fost plasată pe pagina web www.instante.justice.md/ și poate fi găsită și accesată la rubrica „Curtea de Apel Chișinău”, compartimentul „Încheierile instanței”, după numărul electronic al dosarului sau denumirea acestuia Mocanu Serghei. Ulterior, instanța de apel a expediat copia de pe actul său și prin oficiul poștal, ceea ce permite de a conchide că actul de dispoziție judecătoresc exista în formă integrală și putea fi obținut, în baza unor acțiuni concrete, de către recurent.

Pe cale de consecință, instanța de recurs notează că instanța judecătorească a respectat legislația procedurală prin trimiterea notificărilor la domiciliul recurentului și prin publicarea deciziei pe pagina web. Or, având în vedere prevederile capitolului IV, pct. 75 din hotărârea de Guvern nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, care stipulează că trimiterile poștale sosite în oficiile poștale de destinație se distribuie destinatarului la domiciliu (la parterul sediului persoanei juridice) conform adresei sau se înmânează la ghișeul oficiului poștal în aceeași zi, dar nu mai târziu de a doua zi de la sosire, ceea ce demonstrează că recurentul/apelantul nu a monitorizat procesul dat.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Serghei Mocanu.

Se menține încheierea din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Mocanu împotriva Auricăi Rîșcan, cu privire la repararea prejudiciului material și

cererea reconvențională depusă de Aurica Rîșcan, intervenient principal Galina Cernat împotriva lui Serghei Mocanu, Eduard Lupușor, intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Cristina Lupușor”, cu privire la declararea nulității contractului de cesiune și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Galina Stratulat